

(ii) re : *Mosquito nuisance in Bangalore city.*

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬಸವನಗುಡಿ) :— ಸ್ವಾಮಿ ನಮಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಟ ನಮಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

Sri. H. C. SRIKANTIAH (Minister for Municipal Administration), Sir I wish to make the following statement.

Generally after any rainy season, the mosquito breeding will be more due to stagnation of rain water in many places.

In addition to the above, Belandur tank, Doreswamypalaya tank, Papanna tank, Lingarajapura tank, Gokul tank, etc., are heavy breeding places due to profuse growth of water hyocynth plants, which interfere with antilarval measures.

There is steady increase of slums without proper drainage and sewerage.

Larvical measures could not be taken up immediately after rainy season due to non-availability of M. L. O. as a result of which there was increase of mosquito nuisance in city areas during the months of January and February 1979.

ACTION TAKEN :

1. The Health Department of the Corporation has initiated much correspondence with the Indian Oil Corporation Authorities both telegraphically and by Telex to despatch Malaria Larvicidal oil and after much persuasion, the oil was received on 17th March 1979. The delay was due to non-availability of railway wagons.

Intensive larvicidal measures like spraying of oil on all breeding places have been taken up.

2. (a) Intensive deweeding manually has been taken up.

(b) The possibility of mechanical deweeding is also being considered by having discussions with firms like Larson and Toubro, Bangalore.

(c) Biological control to prevent growth of hyocynth plant by put in grass crabs is also being examined with the Fisheries Department.

3. Adulticide measures : The Central Government has given Fogging machine to the Corporation through the Directorate of Health and Family Welfare Services to control adult mosquitos. This fogging machine is being put into operation from the past three weeks and also it is being used mostly near the tank bed areas.

Intensive action both larvicidal as well as adulticidal have been taken up to control mosquito nuisance and it will be controlled early.

ಶ್ರೀ ಟಿ ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ದಯೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಪಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಕಷ್ಟ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಮಗೆ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲಗಿಕೊಂಡರೆ ಕಿವಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಜೀಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾರ್ಕಾಂಡ್ ಹಾಗೂ ಟೈಪರೈಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರು ಶಾರ್ಕಾಂಡ್‌ನ್ನು ಬರೆದಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ಬಸವನಗುಡಿ ನಗರ, ಹನುಮಂತನಗರ, ತಾಗರಾಜ ನಗರ, ನರಸಿಂಹರಾಜ ಕಾಲೋನಿ, ಶಂಕರಪುರಂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತೀರದಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಗರದ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಣ್ಣೆಗೆಂದು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ರಿ ವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ :—ತಾವು ದಯೆಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು ದಯೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಜೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದನಗಳು ಕೂಡ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ೧೫-೨೦ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಗ್ಯಾಸ್ ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಂಪಾಂಬುಡಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸೊಳ್ಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ನಮಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿನ ಕೊಳಚೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಸ್ಯಾಂಪರ್‌ಚ್ ವಾಟರನ್ನು ಆ ಕೆರೆಗೆ ಬಿಡುವುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಂಪಾಂಬುಡಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚಿರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಮನೆಯ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಗರದ ನಾಗರಿಕರು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಒಂದುಮಿತ್ರರು ಆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೆದ್ದಾರೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದು ಮಕ್ಕಿ ಕಾ ಮಕ್ಕಿಯಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಾವು ದಯೆಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು

ಘಂಟಾಘಂಟಾಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸ್ಕೂಲರೇಜ್ ವಾಟರ ನೈಲ್ಡಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರನ್ನು ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ದನದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರೊಟಿಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಅದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ : ಮೊದಲು ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಮೋರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಮೋರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ನೀರು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಹರಿದಂತೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆನ್ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಈ ಲಾಗಾಯ್ತು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 2-30 ಪಿ. ಎಮ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ :—ಅಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಆಗಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ :—ಕಮೀಷನರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ತಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ :—ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಆಗಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರು. ಹೀಗೆ ಅವರವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಒಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಹೀಗಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ :—ತಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ :—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ :—ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಬಾಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನ ಸಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಮಾನಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರಾದ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರವಲಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಳಗೇ ಒಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಏನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆಯೋ ಅವು ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಪಟ್ಟಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಪರೀತ ಕೊಳೆ ನೀರು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಪರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಡೆ ಬದಕ್ಕೆ ಮಂದಿ ಬದವರು ಮತ್ತು ಹರಿದನಗಿರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಕನಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಓಪನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮೋರಿಗಳಿಗೆ ಬಚ್ಚಲು ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಪ್ಲೇಸಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್

ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ಭಾಗ ಇದೆ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವಂ ವಿರಿಯಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಂದ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ಗೆ ಪಂಪ್‌ಶಾಫ್ಟಿ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಪರ್ಗಡ ಜನರು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವೇ ಮಾಡಿಸಿ ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಪಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಒಳಚರಂಡಿಗಳಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಳಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡ್ರೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವ್ ತೆಗೆದು ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಒಳಗೇ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡಜನರು, ಹಗಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಂ ವಿರಿಯಾಗಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ಗೆ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಂದ ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಒಳಗೇ ಇರತಕ್ಕ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್—ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಇದೆ ಎಂದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್ :— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಎಣ್ಣೆ, ರೈಲುಗಳು ನಿಂತು ಹೋದ ಕಾರಣ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದಾಸ್ತಾನು ಕೂಡ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದರಿಂದ, ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಯನ್ನು ಏಕೆ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ? ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೊದಲೇ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ ತಾವೇ ನೇರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ. ಏಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ : ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಟೆಲೆಕ್ರಿಮೆಸೇಜ್ ಕಳುಹಿಸಿ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮಾಡಿ, ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ೩-೪ ತಿಂಗಳು ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಣ್ಣೆ ದೊರೆಯದೆ ಸ್ಟೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮೆಷಿನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ದಟ್ಟವಾದ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಟ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನೋ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರರವರು ಡ್ರೈನೇಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲವರು ಡ್ರೈನೇಜ್ ಒಪನ್ ಆಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಕೆಲವರು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮಾಹಿರತಕ್ಕೆ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಓಪನ್ ಆಗೇ ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

(ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರರವರು ತಲೆಯೆತ್ತಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ:—ಏಕೆ ಅಲ್ಲ? ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್‌ವರವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದವರು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ:—ಈಗ ಸೊಳ್ಳೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆಪ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದು ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದದ್ದು ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದರೆ ಅದು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಎರಡಿಕೇಷನ್‌ನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವರಿಸಿ ಲಾಸರ್‌ ಆಂಡ್ ಬಾಬೋರ್ ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲೂ ಜೊಂಡು ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಏನು ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿ, ಎಂತಹ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜೊಂಡು ವರ್ತೂವಾ ಕೆರೆ ಹಿಂದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವೀಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫರ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ. ಆ ಸೊಳ್ಳೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನೂ, ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜನತಾದರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಇದರ ಆಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡರ್ ಮಾಡೋಣ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಸಮಿತಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ:—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Matters under Rule 312

regarding indifference of Some Officers in Bangalore District belonging to Public works Education and Rural Development Departments to the representations made by the Members of Legislature

SRI M. V. RAJASHEKARAN (Uttarahalli):—I wish to raise a matter under Rule 312 regarding indifference of some of the Officers in Bangalore District belonging to Departments of Public Works, Education and Rural Development to the representations made by the Members of Legislature etc.,

† Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister):—Hon. Member Sri Rajashekar has raised a matter under Rule 312 regarding the alleged indi-